Increase length of answers
Keep length proportional
Baqi sahe dy

سوال نمبر 6

پښتانه څوک دي؟ د دغې مسئلې مختلف نظريې وړاندې کړئ۔

پښتو او پښتانو تعریف:-

پښتانه ا غا خلکو تا یلي شي چې چا مادري ژبه پښتو دا - پښتانه په افغانستان او پاکستان کے خیبر پښتون خوا اور بلوچستان په سیمه آباد دی - پښتون بحیثیت قوم یو کلتور لاري -

پښتو تاریخ نظریه

پښتون قوم دعویٰ دا کاي چې دوي 5000 یا 7000 کالا زوړ قوم دے - د پښتو اول شعر په 139 هجری کے امیر کروړ لیکل کړي دے اور بیا اول نثر په 223 هجري کے محمد هاشم سروانی لیکل کړي دي او اغا نوم و "د سالو وږمه"-

د پښتو اور د پښتانو تاریخ مختلف نظریے موجود دی - دغه ډیر خلک وائي چې پښتانه آریا دي، ځینې وائي چې دا سامی قوم دے اور ځینې وائي چې دوی سنټرل ایشیائي دي - خو سامی نظریے ته عوامی پذیرائي میلاو شوي دا -

په دے نظري متعلق ډیر خلکو لیکل کړي دي -
"افضل خټک" په خپل کتاب "تاریخ مرصع" زرداد خان په خپل کتاب "صولت افغانی" او "حافظ رحمت خان روهیلا" په خپل کتاب "خلاصت الانساب" کے دې نظرې متعلق لیکل کړي دي -
په اورنګزیب بادشا په دور کے "ملا نعمت الله هروي" خپل کتاب "خان جهانی مخزن افغانی" کے اول ذل لیکل کړي و.

د نظري مطابق پښتانه سامي قوم دے - حضرت نوح ع د درے زامن و - حام، سام او يافث - د دے نظري مطابق پښتانه سام اولاد دی چې کوم بني اسرائيل وی -

دے بني اسرائيل يو لوي بادشاه و اغا نوم و .. طالوت - په طالوت فوج کے يو ملازم و اغا نوم و داود چې کوم بيا "حضرت داود ع" په نوم ياد کړے شو -

طالوت جنګ تا خپل لس (10) زامنو سره تلو اور داود تاے اوے چې ما زنا کورودانی اميد سره دي اور کا زه خپل زمانو سره مړ شوم اور ما نرينه اولاد او شو نو په اغو به ارميه اور برخيه نوم کيږدل شي -

طالوت په جنګ کے خپل لس (10) زامنو سره مړ شو - نو حضرت داود ع په اغا تور زامنو يدے ارميه اور برخيه نوم اخودو - ارميه زوای او شو اغا نوم و افغنه اور برخيه زوای او شو اغا نوم و آصف -

افغنه لګ وخت پس خپل حلو بجت (45) بچو سره افغانستان په سيمه آباد شو -

بيا د لير دورونه باد "قيس" پښتانو مشر و - اور په حجاز کے اسلام راغلل - حضرت خالد بن وليد په خپلا بانده بني اسرائيل نسل نا و - اغا چے خبر شو چې په افغانستان په علاقه کے بني اسرائيل نسل آباد دے نو اغا پښتانو ته د ملوت ورکړو دا اسلام - نو "قيس" او يا (70) مشرانو سره مدينه ته لاړو اور بحثيت قوم اسلام قبول کړو - نو حضور اکرم محمد ص قيس نوم عبدالرشيد کيږدلو اور حضرت خالد ابن وليد لور سره قيس عبدالرشيد نکاح اوکړو -

بنګش قوم نه اکثر خالدی پټهان وائی

اغاز کا ئے اغو خالد بن ولید کو اولاد نا وو۔

دا دے پښتنو تاریخ مطالعہ وا او دا تاریخ

عوام کے تولو نا اول زیات مقبول شوے دے۔

دے متعلق خوشحال خان خټک ہم یو مصرع دا ہے

شئے یہ اصل د یعقوب قوم او تبار دي۔

Scanned with
CamScanner

سوال نمبر ۶

غني خان د جديد دور يو لوئي فلسفي شاعر دے۔ خپل نظر وړاندې کړئ؟

غني خان ابتدائي ژوندگي:-

غني خان په ۱۹۱۴ هشتنګر کي پيدا شوې و۔ هشتنګر د نن وخت انتمانزي چارسده د۔ غني خان پلار نوم خان عبدالغفار خان و او اغا په باچاخان نوم ښدي مشهور و۔

غني خان د پښتو جديد دور يو ډير لوي شاعر اور فلسفي د۔ غني خان لقب هم لېوني فلسفي و۔

غني خان شاعري:-

غني خان شاعري نيه کار اړخونه دوا دي۔

1. فلسفه
2. جماليات

د غني خان شاعري کې مختلف نظريات وړاندې کړي دي لکه۔

1. انسانيت
2. انفراديت و آزاد فکري
3. فطرت سره مينه
4. تصوف و روحانيت

غني خان د جديد دور يو داسې شاعر و فلسفي باقي شوے

دے چې پښتو ژبه ته ډیر نوې رنګ و افکار ورکړي دي

— زه یو بشر یم، نه افغان یم نه پښتون
زه د حسن پود دیوان یم، زه سرود یم د قانون

په دا شعر کې غني خان دا انسانیت ټولو نا لوي مذهب
والا فلسفه ورکړي دا۔ غني خان وایي چې انسانیت ټولو
نا اوچت دے دا افغان و پښتون نا ځم اول انسانیت
ضروري دے۔

— پاچا پسې نه ځم، زه خان لاد نه بنمود یم
زه خاوري یم او اور یم، زه خپله خپل وجود یم

په دا شعر کې غني خان انفرادیت او آزاد فکري فلسفه ورکړي دا۔
اغاوخت کې دا انګریز حکومت او اور غني خان په خپل
شاعري سره خلکو نا اوویل چې خپل زان نا خپله لار جوړا وي

— د ګلو په ژبه راته خبرې کوي
د باد په سندرو کې رازونه وایي

په دا شعر کې غني خان ګلونه او باد خکلا دے پاره استعمال
کړي دی۔ غني خان دا فطرت سره مینه کول والا فلسفه
په دا شعر کې موجود دا۔

زه یم ناست ځان لا جانان یو تصور کي جوړ اوما

ګلاې پ سترګې توراوما ګلاسونځې خکلاوما

په دا شعر کې غني خان د تصوف فلسفه ور کړی دا۔

بادشاهي دا جهان [illegible] څه کړې
ځان لا دې زیاتې غم
دا انصاف تلل مشکل دی
څه په ډیرې څه په کم
ځما لا چیته راکړه بادشاهي دا ټول جهان
زما په اوغږ زومه لا کورا لګا سو تپې په دلبران

په دا غزل کې غني خان دا دنیاوي منصبونو او دولت ذکر کړې دے چې دنیاوي منصب او دولت بېسودې ما وهي۔

خلاصه:

غني خان یو دا جدید دور داسي فلسفي شاعر و چې معاشرې دا پاره کار کړې و۔
غني خان دا پښتو ژبه ته ډیر کار کړې دے او پښتون قام دا پاره ډیر محنت کړے۔
غني خان اول ځل ته دومره لوی فلسفه ور کړا دا پښتو ادب دا پارا۔ غني خان یو ډیر غټ لوئي فلسفي شاعر و۔

سوال نمبر 8

ټپه

تعریف:

ټپه، مصرع یا لنډۍ دا دے ټپه مختلف نومونه دی۔

ټپه مختلف اقسام لري لکه تاریخ، عشقیه، سیاسي، قامي، مذهبي وغیره

تاریخ: [redacted] ژوندترجماني:

د حبیبي صیب وائی چې

1- ټپه زړ ماله ریږه دا۔
2- سینه په سینه پر نسل نه بل نسل ته منتقل شوي دا۔
3- دا دے عام [redacted] ژوندترجماني کوي زماتا تازه ښکاري۔
4- دا سي ښکاري چې ژوند دوړ متف نړے۔
5- لهراخ بیانوي۔

ټپه اورنه ولې وایي؟

- قاضي عبدالحکیم صیب وائی چې

1- ټپه اورنه ځکه وائي چې په داکے آواز ټپ کیږي۔
2- اول په اوچت آواز ئې وایي او بیا دوستم آواز ټپ شي۔

• ملنګ جهمنګ صیب وایي چې۔

1- دخفه زړونو ملارونو اور ټپ ځولو دے پاره اورنه ټپه وایي۔

مثالونه

غم که د ټمه شر میږلی
یو ماپه نه دا تلل جوړه جوړه ځمونه

ـ ما ته په غشو مار اګوره
زه لا وړ یم یاري ګله کومه

ننګ او په غیرت موضوع:-

ـ که بې ننګي ګرې خدائي د مرګ ګوره
دلته بې ننګي نه یم په مرګ خوشحاله یم

ـ زه ذلا هر ګله نا لیربزم
پښتانې پېغلې همیشه په وفا مرینه

ـ که د وطن په ننګ شهید شوې
په تا ردې دا زلفو به کفن ورلیمه ګنډمه -

عشقیه:-

ـ جانان په حسن نار فنا ګیږي
د دروغ جن ملا دې ورک شي تعویزونه

ـ ځما جانان تور ګا غم زنګ دے
ځه په سپینو ګله بدلوم

ـ یو ګال به نوره درله ګېښم
زیادت خوناي چې جهنډې به د ستمه

Scanned with CamScanner

ملګري :

یاران دې وي دنیا دې نه وي

دنیا همیش وي یاران ګلا ګلا دي نا

غریبي :

غریبي لویه محتاجي دا

چې غریب نو ستړي به تیښتي ګرزوا له

د مور د پارا :

خدایا څا مور چا نه مه ژوندۍ وی

هر کار ته دعا راته کوي نه

Scanned with CamScanner